

Sygn. akt V KO 111/19

POSTANOWIENIE

Dnia 9 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Przemysław Kalinowski

w sprawie dotyczącej zażalenia T. K. na postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej w O.

w przedmiocie odmowy wszczęcia śledztwa sygn. akt PR Ds. (...),

po rozpoznaniu wniosku Sądu Rejonowego w O.

z dnia 29 listopada 2019 r., sygn. akt II Kp (...)

w przedmiocie przekazania sprawy do rozpoznania zażalenia innemu sądowi równorzędnemu

na podstawie art. 37 k.p.k.

postanowił

nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w O. postanowieniem z dnia 29 listopada 2019 r., sygn. akt II Kp (...), zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu zażalenia T. K. na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w O. z dnia 5 listopada 2019 r. o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie przekroczenia uprawnień przez sędziego Sądu Rejonowego w O. P. W. , do czego miało dojść w związku z rozpoznaniem przez tego sędziego szeregu spraw karnych T. K. .

Uzasadniając przedmiotowe wystąpienie wskazano, że sędzia, którego dotyczyły czynności sprawdzające Prokuratury orzeka w Sądzie Rejonowym w O., jest znany orzekającym tam sędziom, a z niektórymi spośród nich łączą go więzy towarzyskie i koleżeńskie. W tej sytuacji, zdaniem Sądu występującego

z wnioskiem, „rozpoznanie niniejszej sprawy przez Sąd Rejonowy w O. nie byłoby właściwe”.

Okoliczność powyższa miałaby – w myśl uzasadnienia wniosku – przemawiać za przekazaniem sprawy rozpoznania obecnego zażalenia T. K. innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości, a zwłaszcza potrzebę uniknięcia wątpliwości w odbiorze społecznym co do bezstronności sądu właściwego miejscowo oraz zapewnienia warunków do rozpoznania sprawy w sposób obiektywny.

Odnotować jeszcze trzeba, że przedmiotem zarzutów podnoszonych przez autora zażalenia był sam fakt rozpoznawania przez sędziego P. W. kilku spraw skarżącego na przestrzeni kilkunastu lat.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek o przekazanie zażalenia T. K. innemu sądowi równorzędnemu w oparciu o przepis art. 37 k.p.k. nie zasługiwał na uwzględnienie. Argumenty przytoczone w jego części motywacyjnej nie przekonują, że w niniejszej sprawie występują wątpliwości co do możliwości prawidłowego rozpoznania środka odwoławczego przez sąd właściwy do rozpoznania zażalenia T. K. . W istniejącej sytuacji procesowej zadaniem sądu karnego jest jedynie przeprowadzenie kontroli orzeczenia, które zostało wydane przez zupełnie inny – niesądowy – organ procesowy właściwy dla prowadzenia postępowania przygotowawczego. Sąd występujący z wnioskiem o zmianę właściwości nie wykazał, że nie jest w stanie – bez szkody dla wymiaru sprawiedliwości – wykonać prawidłowo tego zadania. Natomiast zagadnienie relacji koleżeńskich istniejących między sędziami Sądu Rejonowego w O. – w wypadkach, gdy osiągnęły one poziom odpowiadający dyspozycji art. 41 § 1 k.p.k. – można rozwiązać w trybie przewidzianym w rozdziale 2 Kodeksu postępowania karnego.

Natomiast zmiana właściwości miejscowej przewidziana w art. 37 k.p.k., jest instytucją o charakterze nadzwyczajnym i nie podlega wykładni rozszerzającej. Dotyczy to zwłaszcza podstawowej przesłanki jej stosowania, jaką jest pojęcie dobra wymiaru sprawiedliwości, które determinuje przeniesienie sprawy, gdy cały sąd jest niewłaściwy do orzekania, a także wtedy, gdy zachodzą rzeczywiste obawy

co do bezstronności sądu właściwego. W realiach tej sprawy takiej obawy nie wykazano.

Jak podkreślono w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 2018 r. IV KO 22/18, *„tej ostatniej nie można upatrywać każdorazowo w podniesieniu wobec sędziego prowadzącego inne postępowania przez stronę niezadowoloną z ich przebiegu lub treści kończącego orzeczenia – zarzutu niedopełnienia obowiązków lub przekroczenia uprawnień i skierowania go do organów ścigania. Prowadziłoby to bowiem w konsekwencji do stworzenia swego rodzaju pozaustawowego sposobu sterowania przez strony właściwością miejscową sądów”*.

Etap kontroli postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego jest stadium na tyle wczesnym, że rola Sądu ogranicza się do skontrolowania zakresu, zasadności i kompletności czynności przeprowadzonych przez organy ścigania – w kontekście zarzutów zażalenia. Wniosek przedstawiony przez Sąd Rejonowy w O. nie zawiera konkretnych argumentów wskazujących na to, że ten Sąd nie jest w stanie przeprowadzić takiej kontroli w sposób obiektywny i bezstronny.

Mając to wszystko na uwadze Sąd Najwyższy postanowił, jak na wstępie.